

Cumhuriyet

1.5 TL)

KURUCUSU: YUNUS NADI (1924-1945) BAŞYAZARI: NADİR NADI (1945-1991)

ISMMMO raporuna göre, işsizlik artarken reel brüt ücret de bütün ana sektörlerde geriledi

Kaybeden çalışan oldu

ISMMMO'nun "Kriz Çalışanı Vurdu" başlıklı raporuna göre, krizin faturasının çok büyük kısmı "işli olan ya da bu süreçte işsiz kalan" çalışanlara çıktı.

Ekonomi Servisi - İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası'nın (ISMMMO) hazırladığı "Kriz Çalışanı Vurdu" başlıklı rapora göre, krizin faturasının çok büyük kısmı "işli olan ya da bu süreçte işsiz kalan" çalışanlara çıktı. ISMMMO raporuna göre, Türkiye ekonomik kriz sürecinde işsizler ordusunu en fazla büyüten ülkelerden biri olırken, çalışanların alım gücü de eridi. Alınan önlemlere karşın, reel ücretler geriledi, işsizlik ve kayıt dışı çalışma arttı.

ISMMMO'nun yaptığı hesaplama göre, 2,2 milyon kişilik işsizler ordusu 4 milyon sınıırı zorlarken işyerleri kriz nedeniyle ilk olarak çalışanları gözden çıkarınca kayıt dışı çalışma oranı da yüzde 45'leri aştı. İşsiz kalanlar İş-Kur'a hücum etti. 2008 yılının sonlarında 1 milyonu aşkın işsiz İş-Kur'a başvurmasına dayandı. Ancak, bunların sadece 97 bin 786'si kurum tarafından bir işe yönlendirildi. Rapora göre, 2009 Haziran itibarıyla bir yılda çalışan başına reel brüt ücret, sanayide yüzde 11.4, tarımda çalışan başına yüzde 12.9, ticaret ve hizmet sektöründe çalışan başına da yüzde 1.4 düştü.

Yani, düşük enflasyondaki gerileme ve "önlemlere" rağmen çalışanların alım gücü eridi. Çalışan kişi başına sanayi endeksi 97.4'e, inşaat sektöründe 97.8'e inerken bu veriler iki sektörde de çalışanlarının alım güçlerinin 2006 seviyesinin gerisine indiğini ortaya koydu.

İŞ-KUR'A BAŞVURU ÇOK AMA İŞ YOK

	İş Arayanlar (Kıst)	İşe Yönlendirilenler (Kamu+Özel)	İş Arayanlar (Kıst)	İşe Yönlendirilenler (Kamu+Özel)	
2008 Ocak	73.061	7.620	Ocak	147.733	6.679
Şubat	123.620	4.794	Şubat	133.171	6.224
Mart	80.992	6.946	Mart	127.922	6.332
Nisan	70.079	3.359	Nisan	107.963	7.309
Mayıs	70.179	7.443	Mayıs	88.763	9.854
Haziran	74.097	8.411	Haziran	92.404	10.855
Temmuz	70.179	7.720	Temmuz	89.183	9.240
Ağustos	69.823	9.720	Ağustos	99.464	8.556
Eylül	38.764	8.094	Toplam	755.613	66.049
Ekim	91.082	12.627			
Kasım	136.300	9.800			
Aralık	173.677	7.439			
Toplam	1.080.986	97.720			

Önlemler yetersiz kalıyor

Rapora göre, işsizlik hızla artarken çalışan başına reel brüt ücret de hızla düştü. Haziran 2009 itibarıyla son bir yıl içinde sanayi de yüzde 11.4 geriledi. Aynı dönemde, tarımda reel ücretlerdeki kayıp yüzde 12'yi buldu. ISMMMO Başkanı Yahya Arıkan, rapordaki verilere ilişkin değerlendirmesinde, artan işsizlik ve ücretlerdeki reel gerilemenin

sadece yoksulluğu arttırmakla kalmayıp, sosyal yansımalarının olacağına dikkat çekti.

Türkiye'nin krizi olmadığı savıyla en başında hafif atlatılacağı düşünülen krizin ağır sonuçlara neden olduğunu vurgulayan Arıkan, Türkiye'nin aldığı önlemlerin işyerlerinin yaşamını sürdürmek üzere oluşturulduğunu, ancak çalışanlar açısından yeterli

gelmediğini ifade etti.

Krizin kaynağının finansal olması nedeni ile kaynak bulmak üzere, aslında çalışanlara ait olan İşsizlik Fonu'nun devreye sokulduğunu hatırlatan Arıkan, yapılan düzenleme ile Fon'un milyarlarca lirasının da önlem paketlerine dahil edildiğinin altını çizerek, "Aslında çalışan için bu da ek fatura oldu" dedi.